



Cyfarfod Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Bro Morgannwg

23 Ionawr 2023

Cofnodion

Yn bresennol:		
Enw	Teitl	Sefydliad
Y Cyngorydd Lis Burnett (LB)	Arweinydd	Cyngor Bro Morgannwg
Charles Janczewski (CJ)	Cadeirydd y BIP	BIP Caerdydd a'r Fro
Mike Evans (ME)	Pennaeth Gweithrediadau Canolbarth y De	Cyfoeth Naturiol Cymru
Victoria Legrys	Cyfarwyddwr y Rhaglen	BIP Caerdydd a'r Fro
Suzanne Rankin (SR)	Prif Weithredwr	BIP Caerdydd a'r Fro
Rob Thomas (RT)	Rheolwr Gyfarwyddwr	Cyngor Bro Morgannwg
Judith Cole (JC)	Dirprwy Gyfarwyddwr yr Is-adran Cyllid Llywodraeth Leol a Phartneriaethau'r Gweithlu	Llywodraeth Cymru
Y Cyngorydd Shirley Hodges (SH)	Cynrychiolydd Cyngor Tref a Chymuned Enwebedig	Cyngor Tref y Barri
Emil Evans (EE - CCF)	Dirprwy Bennaeth	Coleg Caerdydd a'r Fro
Mark Brace (MB)	Comisiynydd Cynorthwyol	Comisiynydd Heddlu a Throsedd De Cymru
Estelle Hitchon (EH)	Cyfarwyddwr Partneriaethau ac Ymgysylltu	Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwlans Cymru
Fiona Hourahine (FH)	Rheolwr Gweithrediadau Canol De Cymru	Cyfoeth Naturiol Cymru
Eirian Evans (EE - GCC)	Pennaeth De Cymru Un	Y Gwasanaeth Prawf Cenedlaethol
Marie Davies (BIP)	Dirprwy Gyfarwyddwr Strategaeth a Chynllunio	BIP Caerdydd a'r Fro
John Treherne (JT)	Rheolwr Grŵp	Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru
Daniel Howe (DW)	Prif Arolygydd	Heddlu De Cymru
Siân Griffiths (SG)	Ymgynghorydd mewn Meddygaeth Iechyd Cyhoeddus	BIP Caerdydd a'r Fro

Hefyd yn bresennol:		
Mike Ingram (MI)	Pennaeth Gwasanaethau Tai ac Adeiladau	Cyngor Bro Morgannwg
Deborah Gibbs (DG)	Prif Swyddog Diogelwch Cymunedol	Cyngor Bro Morgannwg
Farida Aslam (FA)	Uwch Reolwr Cymdogaethau	Cyngor Bro Morgannwg
Tom Bowring (TB)	Cyfarwyddwr Adnoddau Corfforaethol	Cyngor Bro Morgannwg
Helen Moses (HM)	Rheolwr Strategaeth a Phartneriaeth	Cyngor Bro Morgannwg
Andreas Pieris-Plumley (APP)	Intern Strategaeth a Phartneriaeth	Cyngor Bro Morgannwg
Ymddiheuriadau:		
Huw Jakeway (HJ)	Prif Swyddog Tân	Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru
Fiona Kinghorn (FK)	Cyfarwyddwr Gweithredol Iechyd y Cyhoedd	BIP Caerdydd a'r Fro
Paula Ham (PH)	Cyfarwyddwr Dysgu a Sgiliau	Cyngor Bro Morgannwg
Rachel Connor (RC)	Cyfarwyddwr Gweithredol	Gwasanaethau Gwirfoddol Morgannwg
Danny Richards (DR)	Prif Uwch-arolygydd	Heddlu De Cymru

Rhif.	Eitem Agenda	
1.	<p>Croeso a Chyflwyniadau</p> <p>Croesawodd LB bawb i gyfarfod y BGC a chynghori y byddai Mark Brace yn cadeirio'r cyfarfod.</p>	
2.	<p>Ymddiheuriadau am Absenoldeb</p> <p>Gweler uchod</p>	
3.	<p>Cofnodion Cyfarfod y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus ar 25 Tachwedd 2022</p> <p>Cytunwyd bod cofnodion y cyfarfodydd blaenorol yn adlewyrchiad gwir a chywir o'r cyfarfodydd.</p>	
4.	<p>Gwerth yn y Fro</p> <p>Cyflwynodd FA y cynllun Gwerth yn y Fro fel iteriad newydd y prosiect bancio amser gwreiddiol. Nododd ymchwil ac adborth bod y prosiect cychwynnol hwn yn arwain at fanteision i unigolion a chymunedau o ganlyniad i wirfoddoli. Mae Gwerth yn y Fro wedi dysgu o'r adborth hwn ac wedi gwella ar y prosiect gwreiddiol. Esboniodd FA fod Gwerth yn y Fro yn ymwneud â gweithredu ar y cyd yn y Fro ac mae'n gynllun gwobrwyo gwirfoddoli sy'n anelu at wella lles. Mae'r cynllun yn gydweithrediad rhwng y Sector Cyhoeddus, Preifat a Gwirfoddol.</p> <p>Disgrifiodd FA sut mae adborth wedi ei gynnwys yn y cynllun ac mae newidiadau wedi'u gwneud. Eglurodd FA hefyd sut mae Gwerth yn y Fro yn gweithio gyda busnesau, elusennau, a thrigolion.</p> <p>Esboniodd FA bod lansiad meddal wedi cael ei gynnal ym mis Hydref 2022 a bod cynllun pwrpasol wedi'i ddatblygu fel bod unrhyw awdurdod lleol arall yn gallu ei ddefnyddio. Yn ogystal, mae costau gweithredu wedi cael eu torri gan 50%.</p> <p>Dangosodd FA sut mae Gwerth yn y Fro yn cysylltu â'r amcanion Lles ac esboniodd y camau nesaf ar gyfer y cynllun.</p> <p>Eglurodd MB fod yna ddolen yn yr agenda i safle Gwerth yn y Fro i gael mwy o wybodaeth. Gofynnodd MB os yw pobl wedi cael mwy o amser i wirfoddoli ers diwedd y cyfnod clo ac os yw Gwerth y Fro wedi cysylltu â sefydliadau eraill ac wedi cynnig cefnogaeth y BGC.</p> <p>Esboniodd FA fod pobl iau yn croesawu gwirfoddoli, fodd bynnag, dyw'r garfan hŷn sydd wedi bod mewn gwaith ond sydd ddim yn gweithio</p>	

	<p>bellach, ddim yn cofrestru ar gyfer gwobrau. Mae Gwerth yn y Fro wedi cysylltu gyda sefydliadau eraill er mwyn gallu mwy o gyfleoedd i wirfoddoli. Ar hyn o bryd mae Gwerth yn y Fro yn chwilio am ragor o gyllid a gofynnodd FA i bartneriaid darlledu gwasanaeth cyhoeddus ystyried y cynllun wrth edrych ar gyllidebau a ffyrdd ymlaen. Mae'r cynllun yn cael ei arwain ar hyn o bryd gan dîm tai'r Cyngor ac mae wedi derbyn arian o'r gronfa Blynnyddoedd Cynnar ac Atal drwy dîm iechyd cyhoeddus Caerdydd a'r Fro.</p> <p>Gofynnodd EH sut mae gwirfoddoli yn troi'n gyflogaeth drwy'r cynllun hwn.</p> <p>Esboniodd FA fod y cynllun hwn yn cael rhai i gyflogaeth ond i eraill y manteision yw lleihau unigrwydd cymdeithasol, rhoi hyder a'u galluogi i symud ymlaen.</p> <p>Holodd JH sut mae ymwybyddiaeth o'r cynllun a recriwtio gwirfoddolwyr yn cael ei godi a chynigiodd gymorth i gyfleu'r neges am y cynllun.</p> <p>Eglurodd FA eu bod yn cyfarfod â sefydliadau ar draws y Fro, gan ddefnyddio cyfryngau cymdeithasol, a pha bynnag sianeli y mae sefydliadau yn eu defnyddio i gysylltu â'r cyhoedd.</p>	<p>JH/FA</p>
<p>5.</p>	<p>Yr Wybodaeth Ddiweddaraf am Ddiogelwch Cymunedol</p> <p>Esboniodd DG fod Partneriaeth Bro Ddiogelach yn datblygu strategaeth pum mlynedd ar hyn o bryd. Mae'r pedair prif flaenoriaeth yn aros yr un fath ond mae'r dull o gyflawni'r rhain wedi newid. Mae'r cynllun cyflenwi newydd sy'n cael ei ddatblygu yn cael ei asesu'n flynyddol ac mae disgwyl i'r strategaeth ddrafft gael ei chytuno ym mis Chwefror ar gyfer ymgynghori. Mae'r strategaeth ranbarthol gyda Chaerdydd yn parhau ac yn gobeithio cadw'r seilwaith lefel uchel presennol a bydd cynllun cyflenwi yn cael ei ddatblygu ochr yn ochr â'r strategaeth hon. Mae'r gwaith hwn mewn perthynas â cham-drin domestig. Yn ogystal, mae ymgynghorydd rhanbarthol newydd wedi cael ei recriwtio.</p> <p>Esboniodd DG fod dau ddarn newydd o ddeddfwriaeth i'w gweithredu, y cyntaf yw'r ddyletswydd trais difrifol. Mae cyfleoedd yn cael eu trafod gyda Chaerdydd i rannu adnoddau, ac mae gwaith i greu asesiad anghenion ar y cyd â thîm iechyd cyhoeddus Caerdydd a'r Fro yn parhau. Mae'r ail ddarn o ddeddfwriaeth o gwmpas y ddyletswydd amddiffyn ac yn dod o dan y gwaith herio. Sefydlwyd cyfarfodydd i adolygu'r gwaith o amgylch isadeiledd.</p> <p>Disgrifiodd DG y risgiau a'r materion presennol ar gyfer partneriaeth Bro Ddiogelach, gan esbonio'r materion cydlyniant ers Covid-19. Yn ogystal, maen nhw wedi dechrau monitro'r problemau sy'n cael eu hachosi gan gostau byw a'r effaith y mae hyn yn ei gael ar drosedd. Mae materion ariannol wedi codi oherwydd natur tymor byr y cyllid, sydd i gyd am 1 flwyddyn. Mae hyn yn ei gwneud yn anodd cynllunio</p>	

	<p>strategaeth oherwydd yr ansicrwydd cyllid. Mae rhannu gwybodaeth wedi tynnu sylw at faterion cydsynio lle na all yr heddlu roi gwybodaeth gydag asiantaethau eraill oni bai bod y dioddefwr wedi rhoi caniatâd. Mae'r diffyg rhannu gwybodaeth, a'r materion diogelu yn cael eu hystyried ac mae gweithio gyda'r heddlu i oresgyn hyn yn parhau, fel bod modd darparu cefnogaeth.</p> <p>Eglurodd DG fod camerâu cylch cyfyng newydd wedi'u gosod mewn partneriaeth â Chaerdydd i helpu atal trais, yn enwedig yn economi hwyr y nos a hefyd amddiffyn rhag terfysgaeth. Datblygwyd strategaeth plismona canol y dref.</p> <p>Gofynnodd MB a yw costau byw wedi cael effaith ar flaenoriaethau diogelwch cymunedol. Esboniodd DG ei bod yn rhy gynnar i ddweud, gyda'r tîm ar hyn o bryd yn edrych ar y data ar droseddau i weld a oes unrhyw gysylltiadau. Mae'n ymddangos bod effeithiau ar gydlyniant cymunedol.</p> <p>Gofynnodd JC a oes unrhyw gysylltiad â gwaith ymddygiad gwrthgymdeithasol. Ymatebodd DG bod ie yno er ei fod yn fater eang. Y brif broblem yw gydag ymddygiad gwrthgymdeithasol ieuenctid, ac mae gwaith yn parhau i fynd i'r afael â hyn.</p> <p>Esboniodd DH fod cydlynnydd ymddygiad gwrthgymdeithasol newydd ar gyfer y Fro wedi'i benodi. Mae pum aelod o staff yn ymdrin â'r rôl cymorth cynnar ledled Caerdydd a'r Fro.</p>	
<p>6.</p>	<p>Y diweddaraf ynghylch adnewyddu strategaeth Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro fel rhan o ymarfer ymgysylltu â rhanddeiliaid cynnar y BIP</p> <p>Eglurodd MD y bydd yr adnewyddiad yn broses dau gam. Cam un yw'r cyfnod presennol sy'n ymgysylltu'n gynnar i siarad â rhanddeiliaid a gofyn beth hoffent weld yn y strategaeth. Bydd cam dau yn symud ymlaen unwaith y bydd yr adborth wedi'i dderbyn, bydd hyn yn arwain at ddogfen ddrafft a chyfnod pellach o ymgysylltu.</p> <p>Pwysleisiodd MD fod angen integreiddio'r strategaeth hon gyda strategaethau partneriaid eu hunain i fod fwyaf effeithiol. Mae gofal iechyd yn cyfrif am 20% o iechyd person, a dyna pam mae gweithio mewn partneriaeth yn hanfodol er mwyn sicrhau strategaeth wedi'i halinio ar gyfer iechyd. Ceir bwch mawr mewn disgwyliad oes rhwng yr ardaloedd mwyaf a lleiaf difreintiedig. Felly, mae angen canolbwyntio ar atal a gwella iechyd y boblogaeth, ond mae gwaith partneriaeth yn hanfodol er mwyn cyflawni hyn. Er bod cleifion yn aml yn hapus gyda'r gofal y maen nhw'n ei dderbyn, mae amseroedd aros yn rhy hir ac nid yw gofal bob amser yn cyrraedd y safonau rydym am eu darparu.</p> <p>Eglurodd MD y weledigaeth bresennol a'r weledigaeth arfaethedig. Mae'r cam hwn o ymgysylltu yn gofyn i bobl roi adborth ar y</p>	

	<p>weledigaeth bresennol a'r ddau arfaethedig newydd, drwy'r arolwg ar-lein. Yn ogystal, nod y cyfnod ymgysylltu hwn yw casglu adborth ar y datganiad pwrpas presennol.</p> <p>Esboniodd MD y themâu strategol arfaethedig, (Pobl, Ansawdd, Cynaliadwyedd, Gweithio mewn Partneriaeth, Gweithredu ar gyfer y Dyfodol) a nodi'r blaenoriaethau allweddol sy'n disgyn oddi tanynt, gan hefyd egluro eu bod yn bwrpasol eang. Mae'r arolwg ymgysylltu yn gofyn i gydweithwyr nodi hyd at 5 blaenoriaeth a/neu ganlyniadau y dylid eu hadlewyrchu yn y strategaeth ddiweddaraf hon.</p> <p>Esboniodd MD fod cam un yn dod i ben ganol mis Mawrth a bydd adborth yn cael ei ystyried. Bydd cam dau yn dechrau dros fis Mai/Mehefin ar ôl i'r adborth o gam un gael ei ddadansoddi. Yn seiliedig ar yr adborth o gam dau, bydd y strategaeth yn cael ei lansio yn yr haf/hydref 2023.</p> <p>Tynnodd MD sylw at y wefan a'r arolwg i wneud sylwadau ar y strategaeth. (Cafodd y ddolen i'r arolwg ei gynnwys mewn sleidiau a anfonwyd i bartneriaid)</p> <p>Mynegodd EH yr angen am weithio mewn partneriaeth a chydabod y bydd gorgyffwrdd rhwng cynlluniau gwahanol sefydliad.</p> <p>Gofynnodd MB am gytundeb gan yr holl bartneriaid i gwblhau'r arolwg ac awgrymodd hysbysu Cyngorau Tref a Chymuned am yr arolwg.</p> <p>Cynigiodd RT help Cyngor Bro Morgannwg i ddsbarthu'r arolwg i'r Cyngorau Tref a Chymuned gan estyn gwahoddiad i MD i fynychu cyfarfod tîm arwain strategol fel rhan o'r gwaith ymgysylltu.</p>	<p>Pawb</p> <p>TB</p>
<p>7.</p>	<p>Diweddariad Ymgynghori'r Cynllun Lles</p> <p>Eglurodd HM fod yr ymgynghoriad yn dod i ben ddiwedd Ionawr, ond mae'r tîm eisoes yn ymateb i adborth. Edrychwyd ar y geiriad yn y cynllun e.e., mae anghydraddoldebau wedi'u diwygio i annhegwch, ac mae Sian Griffiths wedi cynorthwyo. Mae Cyfoeth Naturiol Cymru wedi awgrymu rhywfaint o ad-drefnu a sut y gellir gwneud rhai o'r graffegau'n gliriach.</p> <p>Dylai cydweithwyr nodi bod pob un o'r Byrddau Gwasanaeth Cyhoeddus wedi cael cais gan CNC i ymrwymo i gynnal asesiad risg newid hinsawdd lleol a bydd CNC yn ymgymryd â'r gwaith o gefnogi darlledwyr gwasanaeth cyhoeddus i ddatblygu'r camau hyn.</p> <p>Cafwyd cyfarfod cyfnewid rhwng y Bwrdd Gwasanaeth Cyhoeddus a Chynghorau Tref a Chymuned ym mis Rhagfyr 2022, ac roedd y rhai a oedd yn mynychu yn gefnogol i'r cynllun drafft, gan ddeall sut mae hyn yn cyd-fynd â gwaith y maent yn ei wneud. Mae rhai Cyngorau Tref a Chymuned hefyd wedi ymateb i'r ymgynghoriad ac yn debyg i sylwadau</p>	

	<p>a wnaed yn flaenorol gan Gomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol, amlygwyd yr angen am gyfeiriadau cryfach at ddiwylliant.</p> <p>Disgwylir adborth ffurfiol ar y cynllun drafft gan Lywodraeth Cymru a Swyddfa Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol.</p> <p>Hyd yn hyn mae 88 ymateb wedi'u cyflwyno o'r arolwg ymgynghori cyhoeddus. Mae yna gefnogaeth i'r amcanion a'r llif gwaith, ond hefyd rhywfaint o sinigiaeth ynglŷn â "chynllun arall". Er mwyn helpu i annog ymatebion mae swyddogion wedi ymweld â mannau cynnes i siarad â mynychwyr am yr arolwg.</p> <p>Cafodd y cynllun drafft ei ystyried gan Bwyllgor Craffu Perfformiad ac Adnoddau Corfforaethol y Cyngor, sy'n awyddus i gael rhagor o wybodaeth am y gwaith mae'r BGC yn ei wneud, a hoffai i rai cydweithwyr BGC fynychu cyfarfodydd pwyllgor y dyfodol.</p> <p>Yn ogystal â'r ymgynghoriad 12 wythnos presennol ar y cynllun drafft mae swyddogion wedi gweithio gyda phobl ifanc dros yr haf i helpu i ddrafftio'r cynllun, ac mae rhagor o ymgysylltu wedi ei wneud yn ddiweddar gyda phobl ifanc i drafod y themâu yn y cynllun.</p> <p>Mae'r swyddog Sy'n Dda i Bobl Hŷn hefyd wedi bod yn siarad gyda grwpiau a phobl hŷn er mwyn deall beth fyddai'n gwneud y Fro yn fwy cyfeillgar i oedran. Y sylwadau sy'n dod drwedd o'r ymgysylltu hwn yw gwasanaethau/cyfathrebu'n mynd yn rhy ddigidol sy'n eithrio pobl hŷn, pryderon trafndiaeth, cefnogaeth gymunedol, gwasanaethau iechyd, a chynhwysiant cymunedol.</p> <p>Mae yna waith hefyd yn digwydd fel rhan o lif gwaith blaenoriaeth yr ardaloedd difreintiedig. Mae ymgynghoriaeth Grasshopper yn cynnal ymarfer mapio asedau ac yn ddiweddar bu gweithdy rhanddeiliaid a gynhaliwyd i siarad y canfyddiadau ac i lunio cynllun ymgysylltu ar gyfer symud y gwaith hwn yn ei flaen.</p> <p>Bydd swyddogion yn parhau i ddiwygio'r cynllun yn sgil yr adborth a gafwyd a'r nod yw i'r cynllun gael ei drafod a'i lofnodi yn y cyfarfod ar y 27^{ain} Chwefror ac i bartneriaid wedyn fynd ag ef drwy eu gweithdrefnau cymeradwyo erbyn diwedd Ebrill.</p>	
<p>8.</p>	<p>Gofynnodd MB os yw pobl wedi cael mwy o amser i wirfoddoli ers diwedd y cyfnod clo ac os yw Gwerth y Fro wedi cysylltu â sefydliadau eraill ac wedi cynnig cefnogaeth y BGC.</p> <p>Esboniodd TB fod y strwythur llywodraethu diweddaraf yn adlewyrchu trafodaethau a gynhaliwyd yn y cyfarfod darlledu gwasanaeth cyhoeddus diwethaf. Mae'r strwythur yn tynnu sylw at y partneriaethau strategol y mae angen cynnal cysylltiadau agos. Ystyrir sut i gyflawni'r Amcanion Llesiant a'r Llif Gwaith â Blaenoriaeth yn y Cynllun Lles. Mae rhai grwpiau presennol a all ddatblygu'r gwaith o gyflawni'r amcanion hyn megis y grŵp Siarter Teithio Iach, grŵp Newid</p>	

	<p>Hinsawdd a Rheoli Asedau, gwaith Sy'n Dda i Bobl Hŷn, Bwrdd Cynyddu Gwaith Atal (Symud Mwy Bwyta'n Dda a Bwyd y Fro).</p> <p>Tynnodd TB sylw at y ffaith, unwaith y bydd y Cynllun yn cael ei gytuno, y bydd angen ei roi i drefniadau eraill er mwyn symud y gwaith ar amddifadedd yn ei flaen. Mynegodd TB yr angen i osgoi dyblygu gwaith a sicrhau nad oes bylchau drwy waith partneriaeth effeithiol.</p> <p>Cynigiodd TB i gydweithwyr ffurfioli rhywfaint o'r berthynas rhwng y BGC a phartneriaethau strategol eraill. Er enghraifft, mae adroddiadau blynyddol a'r blaengynlluniau yn dod i'r BGC ac fe'i gwneir yn glir a yw hyn ar gyfer cymeradwyo neu wybodaeth. Bydd y Cynllun Lles a'r Adroddiad Blynyddol yn cael ei rannu gyda phartneriaethau eraill. Cefnogwyd y dull hwn.</p>	
9.	<p>Blaenraglen Waith 2023</p> <p>Nododd HM fod y Blaenraglen Waith wedi'i chynnwys gyda'r agenda. Gwahodddwyd partneriaid i roi gwybod i HM os oes unrhyw eitemau y maent am gael eu cynnwys yn yr amserlen. Bydd y cyfarfod nesaf yn gynharach na'r arfer gan fod angen rhoi sêl bendith ar y Cynllun Lles. Bydd adroddiad hefyd gan Gyfarwyddwr Iechyd Cyhoeddus ac o bosib yn ddiweddariad ynghylch y gwaith Sy'n Dda i Bobl Hŷn ac amddifadedd.</p> <p>Gofynnodd MD a fyddai modd cynnwys cam 2 adnewyddu'r strategaeth ar gyfer mis Mai gan y dylai'r ddogfen ddrafft fod yn barod.</p>	Pawb
10.	<p>Unrhyw Fusnes Arall</p> <p>Fe wnaeth HM hysbysu partneriaid bod e-bost wedi bod gan Lywodraeth Cymru yn cynghori y bydd cyllid ar gyfer y BGC yn debyg i lefelau'r gorffennol. Bydd yn gyllid rhanbarthol am gyfnod o dair blynedd.</p>	
11.	Dyddiad y cyfarfod nesaf – 27 Chwefror 2023	